

MERSTOLAN KYLÄSUUNNITELMA 2006 – 2013

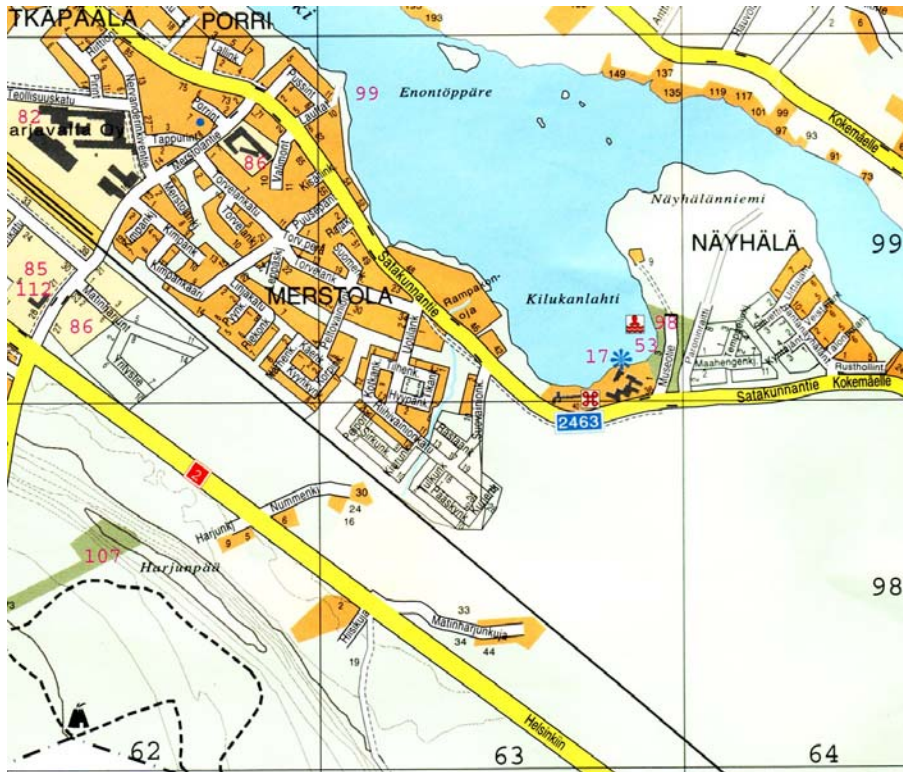

MERSTOLAN KYLÄSUUNNITELMA

JOHDANTO.....	5
MERSTOLAN HISTORIAA.....	6
NYKYTILANNE	7
<i>Palvelut</i>	<i>7</i>
<i>Harrastukset</i>	<i>7</i>
<i>Teollisuus</i>	<i>8</i>
<i>Kulttuuri.....</i>	<i>8</i>
<i>Järjestöt ja yhdistykset.....</i>	<i>8</i>
TAVOITTEET MERSTOLAN KEHITTÄMISELLE	8
<i>Ympäristö ja viihtyvyys.....</i>	<i>8</i>
<i>Vapaa-ajanviettomahdollisuuksien parantaminen</i>	<i>9</i>
<i>Asuminen ja asukashankinta</i>	<i>9</i>
<i>Yhteiset tilaisuudet</i>	<i>9</i>
<i>Yhteiset tilat</i>	<i>9</i>

Johdanto

Merstolan kylä, eli nykyisin Merstolan kaupunginosa, sijaitsee Kokemäenjoen rannalla Harjavallan kaupungin keskustasta noin 2 km ja Porista noin 30 km Helsinkiin päin.

Merstolan sijainti Harjavallan keskustan välittömässä läheisyydessä tarkoittaa sitä, että palvelut ovat pääosin Harjavallan keskustassa. Tämä on otettava huomioon kyläsuunnitelman teossa.

Merstolan kyläsuunnitelmaa on pohdittu asukasyhdistyksen hallituksen kokouksissa ja kyläkokouksessa pienryhmissä 16.10.2005 sekä suoritettu haastatteluja asukkaiden keskuudessa.

Tavoitteena on, että Merstola olisi v. 2013 viihtyisä puistomainen kaupunginosa, missä on hyvä ja turvallinen asua, toimia ja harrastaa.

Merstolan historiaa

Harjavallan seudun asutus on hyvin vanhaa. Harjavallan kaikki kylät kuuluivat ns. suomalaisen oikeuden alueeseen, joka on syntynyt viimeistään 1200 -luvulla. Tämä tiedetään 1550 -luvulta peräisin olevista veroluetteloista, joissa mainitaan "suomalaisessa oikeudessa" Näyhälä, Torvela ja Merstola

Tehokalastus alkoi 1500 -luvulla. Tokeita oli mm. Näyhälän toe ja Merstolan toe. Merstolassa asui tunnettu kalapokari (kalan välittäjä), Vällilä niminen mies.

Merstola on ollut Harjavallan keskus. Harjavallan ensimmäinen kauppa perustettiin Merstolaan, Pussin taloon 1875. Kaupan perusti Juhan Henrik Balzar. Pussin talossa toimi kes-tikievari ja sieltä saatiin pitäjän posti. Vuonna 1893 perustettiin Pussin taloon vakituinen postiasema. Merstolassa oli Harjavallan rautatieasema, jossa myös toimi postiasema.

Merstolassa oli myöhemmin useita kauppoja, Yrjö Majakulman kauppa, OL Kansan kauppa ja Harjavallan Osuuskauppa. Kahviloita oli kaksi, leipomoita kaksi, autoliikkeitä kaksi ja pankin konttoreita kaksi.

Teollisuutta Merstolassa on ollut jo 1900 -luvun alusta. Kalle Jaakkolan Puimakonetehdas ja vähän myöhemmin Niemisen Valimo, Ruususen kenkätehdas, Harjavalta Oy, Lindblomin Peltisepäntörmä ja Satakunnan Valu. Suurteollisuuden tullessa Harjavaltaan alkoi Harjavallan keskus kehittyä kirkonkylään, esim. rautatieasema siirrettiin Merstolasta 1951 kirkonkylän kohdalle.

Merstolassa oli Nuorisoseuran talo, joka tuhoutui tulipalossa ja Kotipirtti, joka on purettu myöhemmin.

Paroni Emil Cedercreutz osti tontin Kokemäenjoen rannalta, suunnitteli ja rakennutti sille taitelijakoti Harjulan 1914 ja Maahengen temppelin 1916. Paroni näkyi usein kylän raitilla, etenkin kesäisin. Nykyisin Emil Cedercreutzin museo on valtakunnallisesti tunnettu museo ja kulttuurikeskus. Museon omistaa Emil Cedercreutzin säätiö ja sitä ylläpitää Harjavallan kaupunki. Tukiyhteisönä toimii kotiseutuyhdistys Harjulan Kilta ry. Yhteistyökumppaneina ovat Satakunnan Historiallinen Seura ry sekä Suomen Siluettitaiteilijat ry, joiden kotipaikka on Emil Cedercreutzin museo

Taitelijakoti Harjula on rakennettu 1914

Maahengen temppeli on rakennettu 1916

Nykytilanne

Kun aikanaan Harjavallan sairaala lopetti tilanpidon Merstolassa Uotilan tilalla, kuntainliitto myi peltoalueet Harjavallan kaupungille. Kaupungin kanssa tehtiin 18.9.1977 sopimus asemakaavasta pientaloasutusta varten. Puolet tonteista varattiin kuntainliiton henkilökunnalle. Kaupunki vastasi alueen kunnallistekniikasta. Alue on nykyisin viihtyisää omakoti- ja rivitaloaluetta. Vapaita omakotitontteja Uotilan alueella on 12 kpl. Alue on kauko­lämmön piirissä. Rantanäyhälä on uudempi omakotialue Kokemäenjoen rannalla Näyhälän­niemessä. Siellä on kunnallistekniikka huippuluokkaa, kadut on asfaltoitu ja valaistu.

Merstolan alueen asukastilasto, käsittäen Merstolan, Porrin ja Rantanäyhälän alueet.

Tilanne 30.6.2005	Ikä	Henkilöitä
	0-6	67
	7-14	62
	15-19	52
	20-49	291
	50-64	205
	yli 65	111
Yhteensä		788
Sukupuolijakautuma	Naisia 382 kpl	Miehiä 406 kpl

Palvelut

Koulut, kirjasto, terveyskeskus, apteekki, pankit, posti ja kauppaliikkeet ovat noin 2-4 km päässä Harjavallan keskustassa, minne pääsee hyvin mm. kevyenliikenteen väyliä pitkin.

Merstolassa on tällä hetkellä yksi lähikauppa ja yksi parturi-kampaamo.

Harrastukset

Hiittenharjun liikuntakeskus sijaitsee noin kilometrin päässä asuinalueesta. Hiittenharjulla on uimahalli, laskettelukeskus ja hyvät kuntoreitit niin kesällä kuin talvellakin. Kokemäenjoki antaa myös monia harrastusmahdollisuuksia, kesällä uinti, kalastus, soutu ja melonta sekä talvella pilkkionginta, hiihto ja avantouinti. Honkalan urheilukeskus ja jäähalli sijaitsevat noin kahden kilometrin päässä Merstolasta.

Teollisuus

Teollisuutta Merstolassa on edelleen runsaasti: Puustelli Group Oy, Niemisen Valimo Oy on toiminut Merstolassa jo vuodesta 1928 lähtien, nykyisin valimo kuuluu norjalaiseen Ulefos NV AS konserniin. Entisen Jaakkolan puimakonetehtaan tontilla on toiminut Satakunnan Valu ja nykyisin paikalla toimii ranskalainen monialakonserni Saint-Gobain, joka tekee Merstolassa lähinnä LVI-alan tukkukauppaa.

Kulttuuri

Emil Cedercreutzin museo ja kulttuurikeskus sijaitsee Merstolassa Kokemäenjoen rannalla. Museolta vähän Kokemäelle päin on taitelija Tuula Jutin ateljee. Merstolassa on myös automuseo Merstolan pysäkki ja Hiittenharjun portilla Hotelli Hiittenharju.

Järjestöt ja yhdistykset

Merstolan asukasyhdistys on perustettu 1997. Yhdistys ylläpitää Eemelin saunaa (entinen Harjavallan leirialueen sauna), jääkiekkokaukaloa ja lentopallokenttää. Yhdistys järjestää myös erilaisia tapahtumia ja talkoita asuntoalueen viihtyvyyden parantamiseksi.

Merstolan Pojat ovat toimineet 15 vuotta. Porukka koostuu vanhoista Merstolassa syntyneistä miehistä, jotka kokoontuvat kerran vuodessa muistelemaan Merstolan tapahtumia. Olihan Merstola 1920- ja 1930 -luvulla Harjavallan keskeisin kylä. Jouko Anttila on säveltänyt ja sanoittanut Merstolalle oman laulunkin.

Tavoitteet Merstolan kehittämiselle

Kyläkokouksessa 16.10.2005 Uotilantörmän saunan kokouksiloissa tehtiin seuraavanlaisia ehdotuksia.

Ympäristö ja viihtyvyys

- Katujen varsien siistiminen, talkoilla ja kylätalkkarin toimesta.
- Rakentamattomien tonttien puustojen karsiminen ja pujon hävittäminen.
- Jokimaiseman hyödyntäminen harventamalla puustoa Satakunnantien ja joen välillä. Yhteys kaupunki ja maanomistajat.
- Paroninlahden uimarannan kunnostus ja pukukopit rannalle.
- Esillä oli yhteishanke Harjavallan kaupungin kanssa .Uimarannan kunnostus ja maisemanhoito.

Vapaa-ajanviettomahdollisuuksien parantaminen

- Jääkiekkokaukalon kunnossapito ja hoito sekä mahdollinen kesäkäytön lisääminen. Vaikka Harjavallassa on uusi hieno jäähalli, on kaukalossa riittänyt vilskettä, mukaan mahtuu niin pienet kuin vähän suuremmatkin luistelijat.
- Lentopallo- ja beachvolley -kenttien kunnossapito ja peli-iltojen järjestäminen.
- Yhteysreittien kunnostus Hiittenharjun kuntoreiteille.
- Harrastustiloja.

Asuminen ja asukashankinta

- Rantanäyhälän ja Uotilan alueen vapaiden tonttien markkinointi asukasyhdistyksen www -sivuilla.
- Katujen asfaltointi. Uotilan alueella osa kaduista on vielä asfaltoimatta. Käenkadun jatkeena olevan pyörätien talvisen kunnossapidon parantaminen. Yhteys kaupungin tekniseen palveluun.
- Kauppakeskuskin olisi tervetullut Merstolaan, hyviä tontteja löytyy.

Yhteiset tilaisuudet

- Kaksi kertaa vuodessa kyläläisten yhteinen tapahtuma tai retki. Asukasyhdistyksen huvitoimikunta hoitaa suunnittelun ja toteutuksen.

Yhteiset tilat

- Tavoitteena on saada yhteinen kokoontumistila. Aikakausi- ym. lehtien vaihtopiste on kehitteillä.
- Rantasaunan ja leirialueen kehittäminen. Haetaan jatkoaikaa vuokrasopimukseen Harjavallan kaupungilta. Merstolan asukasyhdistys ry on vuokraaja ja hoitaa sekä ylläpitää saunaa ja leirialuetta. Yhdistys vuokraa saunatiloja ja asuntovaunupaikkoja edulliseen hintaan sekä järjestää talvella avantouimareille yleisövuoroja. Yhdistyksen kotisivut <http://kotisivu.dnainternet.fi/merstola/>

Muistoja Merstolasta

säv. ja sanat Jouko Anttila

KUN KESÄ TAAS ON KAUNEIMMILLAAN
JA MATKAMME KÄY MERSTOLAAN
TÄÄL KOHTAAMME YSTÄVÄT NUORUUDEN
JA MENNEITÄ MUISTELLA SAA
TÄÄL LAPSUUSAIKAMME VIETETTIIN
MYÖS AIKUISEKSI TÄÄL VARTUTTIIN
SÄ MERSTOLA MULLE OOT RAKKAHIN
OOT SÄILYVÄ AIN MUISTOISSAIN

NIIN USEIN MUN AATOKSEIN
LUOKSESI SUN
SÄ MIELENI HAIKEAKS SAAT
SUN LÄMPIMÄT KESÄISET PÄIVÄSI
JA PAUKKUVAT MYÖS PAKKASET
SUN MERSTOLA POLKUJAS KULJETTIIN
JA VUORELLA MÄKEÄ LASKETTIIN
SÄ MERSTOLA MULLE OOT RAKKAHIN
OOT SÄILYVÄ AIN MUISTOISSAIN

KUN RANTAHAN JOEN MÄ KÄYN MUISTELLEN
TAA VUOSIEN AATOKSEIN KÄY
NÄÄ RANNAT ON RAKKAIMMAT NUORUUDEN
NE MUISTOJA TUO MIELEHEN
TÄÄL LAPSENA UITIIN JA LEIKITTIIN
MYÖS TUKKILAUTOILLA SEILATTIIN
SÄ MERSTOLA MULLE OOT RAKKAHIN
OOT SÄILYVÄ AIN MUISTOISSAIN

KUN SILMÄNI SULJEN NIIN EESSÄNI NÄÄN
MÄ UOTILAN LUODON JA ROMPAKON
MYÖS HAVINGIN KOSKEN NÄÄN KUOHUI-
NEEN
NE AIKOJA MENNEITÄ ON
TÄÄL PYYKKISAVUJA HAISTELTIIN
JA ENONTÖYSSYLLE SOUDELTIIIN
SÄ MERSTOLA MULLE OOT RAKKAHIN
OOT SÄILYVÄ AIN MUISTOISSAIN
NIIN KAUAN NIIN KAUAN JO SIITÄ ON
KUN MERSTOLA HYLKÄSIN SUN
VAAN KESÄ KUN SAAPUU NIIN LUOSESIN SUN
SUA SAAVUMME TERVEHTIMÄÄN
ON POJAT NE MERSTOLAN SAAPUNEET
JA AIKOJA MENNEITÄ MUISTELLEET
SÄ MERSTOLA MULLE OOT RAKKAHIN
OOT SÄILYVÄ AIN MUISTOISSAIN